

Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра політології та публічного управління

Юрій Борейко

ЛОГІКА

Методичні рекомендації до освітнього компонента

Луцьк – 2024

УДК 16(072)

Б 82

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 6 від 21.02.2024 р.)*

Рецензент:

Бичук І. О. – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки

Борейко Юрій

Б 82 Логіка: методичні рекомендації до освітнього компонента. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 39 с.

Методичні рекомендації складено відповідно до силабусу нормативного освітнього компонента «Логіка». Подано опис структури освітнього компонента, тематичний план змістових модулів, теми семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, питання для підготовки до заліку, методи контролю, перевірки та оцінювання знань, список джерел.

Рекомендовано здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форм навчання.

УДК 16(072)

© Борейко Ю. Г., 2024

© Волинський національний університету імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Структура освітнього компонента.....	6
Тематичний план змістових модулів.....	8
Плани практичних занять.....	10
Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	14
Тестові завдання до змістових модулів.....	16
Перелік питань для підготовки до заліку.....	31
Політика оцінювання знань здобувачів освіти.....	33
Рекомендована література та інтернет-ресурси.....	37

ВСТУП

Логіка – одна з найдавніших наук про мислення, форми і закони, що упорядковують цю фундаментальну властивість людини. Знання основ логіки забезпечує правильне мислення, формування логічної культури мислення, сприяє уникненню логічних помилок у міркуваннях, зумовлює коректну аргументацію та успішне застосування методів критики і спростування. Освітній компонент передбачає вивчення форм мислення – понять, суджень, умовиводів, основних законів логіки, способів доведення і спростування, а також логічний аналіз суперечки як різновиду аргументації, сутність та структуру логічних запитань і відповідей.

У методичних рекомендаціях обґрунтовується предмет і метод логіки, розкривається значення логіки як науки про основні форми і закони мислення, категорії сучасної формальної логіки, роль логіки у формуванні правильного мислення, основними рисами якого є визначеність, послідовність, несуперечливість, доказовість. Акцентовано увагу на практичному застосуванні логіки у різних сферах людської діяльності.

Успішне засвоєння матеріалу освітнього компонента «Логіка» сприятиме здобувачам освіти в обранні теми наукового пошуку, підготовці курсової чи випускної кваліфікаційної роботи. Вивчення освітнього компонента ґрунтується на теорії та практиці використання методології традиційної і сучасної логіки у науковому пізнанні з метою розуміння суспільних подій, процесів та явищ.

Силабус нормативного освітнього компонента «Логіка» складений згідно освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вивчення освітнього компонента відбувається протягом одного семестру. Силабус містить два змістові модулі: 1) Основні форми і закони мислення; 2) Логічні основи теорії аргументації.

Предметом освітнього компонента «Логіка» є вивчення процедури правильного, аналітичного, критичного мислення, способів його логічної організації, вимог законів логіки для забезпечення правильного виконання інтелектуальних операцій та їх практичної ефективності.

Мета освітнього компонента «Логіка» – засвоєння знань про засоби, форми і закони інтелектуальної діяльності та їх застосування на практиці, формування і вдосконалення культури професійного мислення, розвиток навичок абстрактного мислення.

Завдання: 1) опанування теоретичних засад логіки, розуміння тенденцій розвитку сучасної логіки; 2) застосування логічної методології для аналізу сучасних наукових теорій; 3) оперування формально-логічними засобами розв'язання загальнонаукових проблем; 4) розпізнавання логічно правильних і логічно суперечливих текстів; 5) критичний аналіз наукових текстів, уникнення логічних помилок; 6) побудова логічно нормованих повідомлень професійного змісту; 7) засвоєння прийомів логічної аргументації у процесі полеміки та дискусії.

Викладання освітнього компонента передбачає використання низки методів навчання, зокрема традиційних методів – дослідницького, пояснювально-ілюстративного, репродуктивного, метод групових проєктів.

Після аналізу матеріалу, постановки проблем здобувачі освіти самостійно вивчають різні джерела інформації та виконують пошукову роботу. Ініціатива, самостійність, творчий пошук найповніше виявляються у дослідницькій діяльності. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують та реалізують науковий пошук.

Застосування пояснювально-ілюстративного методу забезпечує отримання знань шляхом відвідування лекцій, опрацювання навчально-методичної літератури, електронних посібників, релевантних інтернет-ресурсів.

Репродуктивний метод дає змогу передавати значний масив інформації через застосування вивченого матеріалу на основі зразка або правила. Діяльність здобувачів освіти має алгоритмічний характер, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам у тотожних із зразком ситуаціях.

Метод групових проєктів передбачає роботу в групах з метою розробки певної наукової проблеми, пошуку, обробки та презентації матеріалів з логіки.

У процесі викладання освітнього компонента застосовуються інноваційні методи навчання – моделювання професійної діяльності, вивчення кейсів.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	Лабор. (сем.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Основні форми і закони мислення						
Тема 1. Предмет і метод логіки	10	2	2	6		ДС/10
Тема 2. Поняття	11	4	2	4	1	ДС/10
Тема 3. Судження	13	4	2	6	1	ДС/10
Тема 4. Основні закони логіки	13	4	2	6	1	ДС/10
Тема 5. Умовивід	13	4	2	6	1	ДС/10
Разом за змістовим мод м 1	60	18	10	28	4	50 балв
Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації						
Тема 6. Доведення і спростування	13	4	2	6	1	ДС/10
Тема 7. Суперечка і дискусія	8	2	2	4		ДС/10
Тема 8. Логічний аналіз запитань і відповідей	9	2	2	4	1	ДС/10
Разом за змістовим модулем 2	30	8	6	14	2	30 балів
Види підсумкових робіт						
Поточний контроль						80 бвлів
ІНДЗ						20 балів
Усього годин / балів	90	26	16	42	6	100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	Лабор. (сем.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1 Основні форми і закони мислення						
Тема 1. Предмет і метод логіки	9			8	1	ДС/10
Тема 2. Поняття	11	2		8	1	ДС/10
Тема 3. Судження	11	2		8	1	ДС/10
Тема 4. Основні закони логіки	12		2	8	2	ДС/10
Тема 5. Умовивід	14	2	2	8	2	ДС/10
Разом за змістовим модулем 1	57	6	4	40	7	50 балів
Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації						
Тема 6. Доведення і спростування	11			10	1	ДС/10
Тема 7. Суперечка і дискусія	11			10	1	ДС/10
Тема 8. Логічний аналіз запитань і відповідей	11			10	1	ДС/10
Разом за змістовим модулем 2	33			30	3	30 балів
Види підсумкових робіт						
Поточний контроль						80 бвлів
ІНДЗ						20 балів
Усього годин / балів	90	6	4	70	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ІНДЗ – індивідуальне завдання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Змістовий модуль 1. *Основні форми і закони мислення*

Тема 1. *Предмет і метод логіки*

Вступ до курсу “Логіка”. Історичні умови виникнення формальної логіки. Основні етапи розвитку логіки. Логіка як наука про правильне мислення. Роль мислення у процесі пізнання. Поняття про логічну форму. Істинність і правильність мислення. Структура сучасної логіки. Значення логіки.

Тема 2. *Поняття*

Поняття як форма мислення. Основні способи утворення понять. Зміст і обсяг поняття. Види понять за обсягом і змістом. Логічні відношення між поняттями. Логічні операції з поняттями. Обмеження і узагальнення понять. Визначення понять. Основні правила і помилки визначення понять. Поділ понять. Основні правила і помилки поділу понять.

Тема 3. *Судження*

Судження як форма мислення. Істинні і хибні судження. Логічна структура судження: суб'єкт, предикат, зв'язка. Класифікація суджень: за загальною структурою, за змістом (характером) предиката, за модальністю, за якістю зв'язки, за обсягом (кількістю суб'єкта), за об'єднаною якісно-кількісною характеристикою. Прості і складні судження. Розподіленість термінів у судженнях. Розподіленість і нерозподіленість терміну. Правила розподіленості термінів у судженнях. Складні судження та їх види: сполучні, розділові, умовні, еквівалентні, заперечні. Відношення між судженнями за істинністю. Порівнювані і непорівнювані судження. Логічний квадрат. Сумісні і несумісні судження. Види сумісності: підпорядкування, підпротилежності, повної сумісності. Види несумісності: протилежності і суперечності.

Тема 4. *Основні закони логіки*

Загальна характеристика законів логіки. Закон мислення. Основні закони формальної логіки. Закон тотожності. Закон несуперечності (суперечності). Закон виключеного третього. Закон достатньої підстави. Інші (неосновні) закони логіки. Закон асоціативності. Закон комутативності. Закон дистрибутивності. Закон подвійного заперечення. Закон ідемпотентності.

Тема 5. Умовивід

Умовивід як форма мислення. Загальна характеристика умовиводу. Структура умовиводу. Види умовиводів: за змістом, за ступенем обґрунтованості висновку, за кількістю засновків, за спрямованістю процесу міркування. Індуктивні умовиводи. Повна індукція. Неповна індукція. Популярна індукція. Наукова індукція. Методи наукової індукції. Правила побудови індуктивних умовиводів. Умовиводи за аналогією. Простий категоричний силогізм та його структура. Правила вживання термінів категоричного силогізму. Правила засновків категоричного силогізму. Фігури і модуси категоричного силогізму. Правила фігур силогізму. Умовиводи зі складних суджень та їх види. Скорочені, складні і складноскорочені силогізми

Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації

Тема 6. Доведення і спростування

Сутність логічної аргументації. Поняття доведення (доказу), його структура. Види і різновиди доказів. Правила доказу. Поняття спростування та його структура. Види спростування. Доведення і спростування. Система правил аргументації. Правила та помилки в доведенні та спростуванні. Правила та помилки щодо тези. Правила та помилки щодо аргументів. Правила та помилки щодо способу доведення та спростування. Використання теорії аргументації у професійній діяльності. Логічне мислення в інноваційному управлінні.

Тема 7. Суперечка і дискусія

Суперечка та її види. Суперечка і дискусія як різновиди аргументації. Правила ведення дискусії. Види суперечки за формою: дискусія, полеміка, диспут, дебати. Вимоги до суперечки. Прийоми ведення суперечки. Пастки у суперечці та способи їх подолання.

Тема 8. Логічний аналіз запитань і відповідей

Суть і структура логічного запитання. Види запитань: за кількістю відповідей, за правильністю постановки, за пізнавальним значенням, за структурою, по суті чи не по суті теми, за пізнавальною метою. Правила формулювання (постановки) запитань. Сутність і види відповідей. Правила формулювання відповіді.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. *Основні форми і закони мислення*

Семінарське заняття 1. *Предмет та значення логіки як науки*

1. Визначення логіки як науки.
2. Мислення як предмет вивчення логіки.
3. Поняття про логічну форму.
4. Істинність і правильність мислення.
5. Теоретичне і практичне значення логіки.

Завдання для самостійної роботи:

Відмінність логіки, психології та філософії як наук про мислення.
Мислення і мова.
Чуттєве пізнання та його форми.
Раціональне пізнання та його форми.
Основні етапи розвитку логіки.

Семінарське заняття 2. *Поняття як форма мислення*

1. Загальна характеристика поняття як форми мислення.
2. Види понять за змістом та обсягом.
3. Логічні відношення між поняттями.
4. Обмеження та узагальнення понять.
5. Визначення понять.
6. Поділ понять.

Завдання для самостійної роботи:

Поняття і уявлення.
Поняття і слово.
Синтаксичне визначення поняття.
Семантичне визначення поняття.
Визначенн, метафора, порівняння.

Семінарське заняття 3. *Судження як форма мислення*

1. Загальна характеристика судження як форми мислення.
2. Класифікація суджень.

3. Розподіленість термінів у судженні.
4. Складні судження та їх види.
5. Відношення між судженнями за кількістю та якістю. «Логічний квадрат».

Завдання для самостійної роботи:

Судження і речення.
Судження і поняття.
Кон'юнкція і диз'юнкція.
Строга і нестрога диз'юнкція.
Логічний аналіз судження.

Семінарське заняття 4. Основні закони логіки

1. Загальна характеристика основних законів логіки.
2. Закон тотожності.
3. Закон суперечності (несуперечності).
4. Закон виключеного третього.
5. Закон достатньої підстави.
6. Інші закони логіки.

Завдання для самостійної роботи:

Закон природи і логічний закон.
Нормативний закон і логічний закон.
Логічний наслідок і логічний закон.
Наслідки логічних тавтологій та логічних суперечностей.
Методологічне значення законів логіки.

Семінарське заняття 5. Умовивід як форма мислення

1. Умовивід як форма мислення. Види умовиводів.
2. Індуктивні умовиводи. Умовиводи за аналогією.
3. Безпосередні умовиводи.
4. Фігури та модуси та правила фігур категоричного силогізму.
5. Логічні помилки, які трапляються в категоричних силогізмах.
6. Умовиводи зі складних суджень.

Завдання для самостійної роботи:

Принцип логічного наслідку в умовиводах.

Дедуктивне міркування і правильне міркування.
Дедуктивне міркування і не дедуктивне міркування.
Правдоподібне міркування і достовірне знання.
Епіхейрема як вид складноскороченого силогізму.

Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації

Семінарське заняття 6. Доведення і спростування

1. Сутність логічної аргументації.
2. Доведення та його структура. Види доведень.
3. Спростування та його структура.
4. Правила та помилки в доведенні та спростуванні:
 - а) правила та помилки щодо тези;
 - б) правила та помилки щодо аргументів;
 - в) правила та помилки щодо способу доведення та спростування.

Завдання для самостійної роботи:

Аргументи і факти.
Теоретичне і практичне значення аргументації.
Доказова і недоказова аргументація.
Доказова аргументація і доведення.
Демонстративне і недемонстративне міркування.

Семінарське заняття 7. Суперечка і дискусія

1. Суперечка як вид аргументації.
2. Типи суперечки залежно від мети.
3. Типи суперечки за формою: дискусія, полеміка, диспут, дебати.
4. Вимоги до суперечки.
5. Коректні прийоми ведення суперечки.

Завдання для самостійної роботи:

Суперечка і аргументація.
Аргументація і критика.
Критика і спростування.
Вимоги до аргументів.
Версія і гіпотеза.

Семінарське заняття 8. *Запитання і відповіді*

1. Суть і структура логічних запитань.
2. Види запитань.
2. Правила формулювання запитань.
4. Сутність і види відповідей.
5. Правила формулювання відповідей.

Завдання для самостійної роботи:

Запитання у процесі пізнання.

Запитання-уточнення і запитання-доповнення (чи-? і що-?).

Риторичне запитання.

Пряма і побічна відповідь.

Умовна і безумовна відповідь.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання для здобувачів освіти полягає у написанні есе – найпростішої форми науково-аналітичного тексту, яка розв’язує певну проблему, що ґрунтується на вивченому матеріалі та опрацьованій літературі. Обсяг завдання, яке передбачає аргументований виклад власної точки зору щодо конкретної проблеми, становить 8–10 сторінок (14400 – 18000 знаків).

Структура дослідження включає назву теми, ім’я та прізвище автора, вступ, основну частину, висновки.

Тематика ІНДЗ

1. Становлення логіки як науки.
2. Етапи розвитку логіки в Україні.
3. Логіка як наука в реаліях сьогодення.
4. Логіка і філософія.
5. Логіка і психологія.
6. Логіка і економіка.
7. Логічна структура науки.
8. Логіка і творчість.
9. Логіка соціологічного дослідження.
10. Логіка в юриспруденції.
11. Логічне мислення й інноваційне управління.
12. Мислення і мова.
13. Особливості абстрактного мислення.
14. Формалізована мова і формалізація.
15. Знак і види знаків.
16. Семіотика як теорія знакових систем.
17. Функціональний аналіз у логіці.
18. Логічні прийоми формування понять.
19. Взначення (дефініція) понять і види взначень.
20. Значення запитання у науковому пізнанні.
21. Мистецтво полеміки.
22. Аргументація і доказ.
23. Критика і спростування.
24. Логічні основи переконання.

25. Гіпотеза як форма розвитку знання.
26. Софізми і логічні парадокси.
27. Логічні парадокси і реклама.
28. Логічна складова культури мислення у професійній діяльності.
29. Логіка і культура спілкування.
30. Логіка і моя майбутня професія.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Змістовий модуль 1. Основні форми і закони мислення

Тема 1. Предмет і метод логіки

1. Хто є засновником традиційної логіки?

- а) Сократ;
- б) Платон;
- в) Аристотель;
- г) Конфуцій.

2 Логіка – це наука, яка вивчає:

- а) мислення;
- б) закони та форми правильного мислення;
- в) міркування;
- г) мислення і мову.

3.Хто є засновником сучасної логіки?

- а) Кант;
- б) Декарт;
- в) Лейбніц;
- г) Гегель.

4. Основними формами раціонального пізнання є:

- а) поняття, судження, умовивід;
- б) відчуття, сприйняття, уявлення;
- в) образ, фантазія, формалізація;
- г) засновок, висновок, предикат.

5. Логічна форма – це:

- а) істотні властивості предмета;
- б) метод логіки;
- в) форма пізнання;
- г) структура, побудова думки, спосіб зв'язку її компонентів.

6. За змістом мислення є:

- а) правильне або неправильне;
- б) істинне або хибне;
- в) софізм або паралогізм;
- г) поняття або міркування.

7. Якщо міркування має правильну будову й істинні засновки, то:

- а) висновок завжди є істинним;
- б) висновок може бути хибним;
- в) висновок іноді може бути істинним;
- г) висновок ніколи не є істинним.

8. У неправильному міркуванні засновки:

- а) завжди є істинними;
- б) завжди є хибними;
- в) істинними і хибними;
- г) ніколи не можуть бути істинними.

9. Виокремлюють такі історичні етапи розвитку логіки:

- а) традиційний і сучасний;
- б) класичний і сучасний;
- в) некласичний і символічний;
- г) класичний і некласичний.

10. Хронологічними рамками сучасного етапу розвитку логіки є:

- а) сер. XVII ст. – до теперішнього часу;
- б) сер. XVIII ст. – сер. XX ст.;
- в) друга пол. XIX ст. – до теперішнього часу;
- г) друга пол. XIX ст. – перша пол. XX ст.

Тема 2. Поняття

1. Поняття – це:

- а) логічна структура;
- б) мовний словниковий запас;
- в) форма мислення, яка відображає істотні загальні і відмінні ознаки предметів;
- г) форма мислення, яка стверджує або заперечує існування предметів.

2. За обсягом поняття поділяються на:

- а) загальні, одиничні, збірні і нульові;
- б) абстрактні, конкретні, відносні, безвідносні, позитивні і негативні;
- в) конкретні, позитивні, загальні, збірні;
- г) відносні, безвідносні, нульові, одиничні.

3. За змістом поняття поділяються на:

- а) загальні, абстрактні, одиничні, безвідносні;
- б) абстрактні, конкретні, відносні, безвідносні, позитивні і негативні;
- в) конкретні, позитивні, загальні, збірні;
- г) відносні, безвідносні, нульові, одиничні.

4. Розрізняють такі види відношень між сумісними поняттями:

- а) тотожності, співпідпорядкування, перетину;
- б) співпідпорядкування, суперечності, протилежності
- в) тотожності, підпорядкування, перетину;
- г) підпорядкування, перетину, суперечності.

5. Розрізняють такі види відношень між несумісними поняттями:

- а) співпідпорядкування, протилежності, суперечності;
- б) підпорядкування, суперечності, протилежності;
- в) тотожності, підпорядкування, перетину;
- г) підпорядкування, перетину, суперечності.

6. Які з поданих понять перебувають у відношенні перетину?

- а) людина – депутат;
- б) піаніст – музикант;
- в) жінка – мати;
- г) українець – патріот.

7. У якому варіанті відповіді правильно виконано узагальнення поняття?

- а) Україна → європейська держава → держава;
- б) «Приватбанк» → фінансово-кредитна установа → банк;
- в) сторінка із зошита → зошит → канцелярський товар;
- г) Сократ → людина → філософ.

8. У якому варіанті відповіді правильно виконано обмеження поняття?

- а) книжка → сторінка → сторінка 50;
- б) Оксана → ім'я → жіноче ім'я;
- в) фінансово-кредитна установа → банк → «Ощадбанк»;
- г) цінні папери → акції → облигації.

9. У якому варіанті відповіді правильно виконано визначення поняття?

- а) людина – жива істота;
- б) спортсмен – людина, яка займається спортом;
- в) логіка – наука, яка вивчає поняття;
- г) трикутник – геометрична фігура, яка має три сторони і три кути;

10. У якому варіанті відповіді правильно виконано поділ понять?

- а) підприємства є державні, виробничі та страхові;
- б) банки є комерційні і некомерційні;
- в) трикутники є рівнобедрені, прямокутні і різносторонні;
- г) поняття є загальні, одиничні та конкретні.

Тема 2. Судження

1. Судження – це:

- а) форма мислення, яка відображає найістотніші ознаки;
- б) форма мислення, у якій із засновків виводять висновок;
- в) відтворення у свідомості раніше сприйнятих предметів;
- г) форма мислення, яка стверджує або заперечує існування предметів.

2. У структурі судження виділяють:

- а) суб'єкт, предикат, зв'язку;
- б) суб'єкт, об'єкт, зв'язку;
- в) суб'єкт, предикат, сполучник;
- г) об'єкт, предикат, зв'язку.

3. Які розрізняють судження за характером предиката?

- а) можливості, дійсності і необхідності;
- б) атрибутивні, релятивні, екзистенційні;
- в) одиничні, загальні і часткові;
- г) стверджувальні і заперечні.

4. Які розрізняють судження за модальністю?

- а) прості і складні;
- б) загальностверджувальні, загальнозаперечні і частково стверджувальні;
- в) одиничні, загальні і часткові;
- г) можливості, дійсності і необхідності.

5. Які розрізняють судження за кількісно-якісною характеристикою?

- а) одиничні, загальні і часткові;
- б) стверджувальні і заперечні;
- в) атрибутивні, релятивні, екзистенційні;
- г) загальностверджувальні, загальнозаперечні, частковостверджувальні, частковозаперечні.

6. У якому судженні суб'єкт – розподілений (S+), а предикат – нерозподілений (P-)?

- а) деякі економічні реформи є ефективними;
- б) економічні злочини переслідуються законом;
- в) кожна людина має власну думку;
- г) деякі політики не підтримали пропозицію президента.

7. Розрізняють такі види складних суджень:

- а) атрибутивні, релятивні, екзистенційні;
- б) сполучні, розділові, умовні, еквівалентні, заперечення;
- в) можливості, дійсності, рівнозначності;
- г) сполучні, умовні, еквівалентні, екзистенційні.

8. У відношенні протилежності перебувають судження:

- а) «Жодна демократична країна не підтримує тероризм» і «Деякі демократичні країни підтримують тероризм»;
- б) «Усі демократичні країни підтримують тероризм» і «Деякі демократичні країни не підтримують тероризм»;
- в) «Деякі демократичні країни підтримують тероризм» і «Деякі демократичні країни не підтримують тероризм»;
- г) «Усі демократичні країни підтримують тероризм» і «Жодна демократична країна не підтримує тероризм».

9. У відношенні підпорядкування перебувають судження:

- а) «Усім людям потрібен мир» і «Деяким людям не потрібен мир».
- б) «Усім людям потрібен мир» і «Нікому не потрібен мир».
- в) «Усім людям потрібен мир» і «Деяким людям потрібен мир».
- г) «Деяким людям потрібен мир» і «Деяким людям не потрібен мир».

10. Які судження з наведених пар не можуть бути одночасно істинними?

- а) «Деякі банки є комерційними» і «Деякі банки не є комерційними»;
- б) «Ця людина – гуманіст» і «Ця людина не має високого рівня інтелектуального розвитку»;
- в) «Усі відтворювані виробничі ресурси створюються і відновлюються природою та суспільством» і «Деякі відтворювані виробничі ресурси створюються і відновлюються природою та суспільством»;
- г) «Усі товари повсякденного вжитку задовольняють базові потреби людини» і «Деякі товари повсякденного вжитку не задовольняють базових потреб людей».

Тема 4. Основні закони логіки

1. Який закон не належить до основних законів традиційної логіки?

- а) закон тотожності;
- б) закон суперечності;
- в) закон виключеного третього;
- г) закон дистрибутивності.

2. Закон тотожності формулюється так:

- а) будь-яка істинна думка має бути достатньо обґрунтованою;
- б) дві несумісні думки не можуть бути одночасно істинними;
- в) будь-яка думка про предмет зберігає один і той же зміст;
- г) кон'юнкція однакових «співмножників» рівносильна одному з них.

3. Закон тотожності виражається формулою:

- а) $\overline{A \wedge A}$;
- б) $A \equiv A$;
- в) $A \rightarrow B$;
- г) $A \wedge B$.

4. Закон суперечності (несуперечності) має таке формулювання:

- а) кон'юнкція однакових «співмножників» рівносильна одному з них;
- б) дві несумісні думки не можуть бути одночасно істинними;
- в) будь-яка істинна думка має бути достатньо обґрунтованою;
- г) дві суперечливі думки про предмет не є одночасно ні істинними, ні хибними.

5. Закон суперечності (несуперечності) виражається формулою:

- а) $A \vee \bar{A}$;
- б) $A \rightarrow B$;
- в) $A \equiv A$;
- а) $A \wedge A$.

6. Закон виключеного третього формулюється так:

- а) будь-яка істинна думка має бути достатньо обґрунтованою;
- б) кон'юнкція однакових «співмножників» рівносильна одному з них;
- в) дві суперечливі думки про предмет не є одночасно ні істинними, ні хибними;
- г) заперечення кон'юнкції рівносильне диз'юнкції заперечень.

7. Закон виключеного третього виражається за допомогою формули:

- а) $A \vee \bar{A}$;
- б) $A \wedge A$;
- в) $A \equiv A$;
- г) $A \wedge B$.

8. Закон достатньої підстави формулюється так:

- а) заперечення кон'юнкції рівносильне диз'юнкції заперечень;
- б) будь-яка істинна думка повинна бути достатньо обґрунтованою;
- в) кон'юнкція однакових «співмножників» рівносильна одному з них;
- г) будь-яка думка про предмет зберігає один визначений зміст.

9. Закон достатньої підстави виражається за допомогою формули:

- а) $A \equiv A$;
- б) $A \vee \bar{A}$;
- в) $A \rightarrow B$;

г) $A \wedge B$.

10. У якому з наведених прикладів виконується закон достатньої підстави?

- а) студенту слід поставити добру оцінку, адже він претендує на стипендію;
- б) оскільки погіршилися погодні умови, виліт літака було затримано;
- в) вода гасить вогонь, оскільки вона холодна і рідка;
- г) ця тварина смугаста, отже, вона – зебра.

Тема 5. Умовивід

1. Умовивід – це:

- а) форма мислення, яка стверджує або заперечує існування предметів та зв'язків між ними;
- б) форма мислення, у якій з одного або кількох істинних суджень на основі певних правил виводу отримується нове судження;
- в) форма мислення, яка відображає істотні загальні і відмінні ознаки предметів;
- г) відтворення у свідомості раніше сприйнятих предметів.

2. Визначте вид умовиводу:

Всі види мистецтва є емоційними.

Музика – вид мистецтва.

Музика є емоційною.

- а) індуктивний;
- б) дедуктивний;
- в) за аналогією;
- г) за «логічним квадратом».

3. В індуктивному умовиводі ...

- а) висновок рухається від знання більшого ступеня загальності до знання меншого ступеня загальності;
- б) на підставі подібності предметів за певними ознаками робиться висновок про їхню подібність за іншими ознаками;
- в) з одного судження (засновку) за певними правилами виводиться нове судження (висновок);
- г) висновок рухається від знання меншого ступеня загальності до знання більшого ступеня загальності.

4. У дедуктивному умовиводі ...

- а) з одного судження (засновку) за певними правилами виводиться нове судження (висновок);
- б) висновок рухається від знання більшого ступеня загальності до знання меншого ступеня загальності;
- в) на підставі подібності предметів за певними ознаками робиться висновок про їхню подібність за іншими ознаками;
- г) висновок рухається від знання меншого ступеня загальності до знання більшого ступеня загальності.

5. В умовиводі за аналогією ...

- а) на підставі знання про належність ознаки кожному предметові певної множини робиться висновок про належність ознаки предметам усієї множини;
- б) на підставі подібності предметів за певними ознаками робиться висновок про їхню подібність за іншими ознаками;
- в) з одного засновку за певними правилами виводиться висновок;
- г) певна обставина завжди передуює появі досліджуваного явища.

6. У якому варіанті відповіді правильно виконано перетворення судження?

- а) Я можу вступити в університет. → Я не можу вступити в університет;
- б) Ви не зовсім праві. → Ви є той, хто не зовсім правий;
- в) Ви не зовсім правий. → Ви не зовсім неправий;
- г) Я можу вступити в університет. → Я можу не вступити в університет.

7. У якому варіанті відповіді правильно виконано обернення судження?

- а) Хулігани порушують громадський порядок. → Деякі з тих, хто не порушує громадський порядок, є хуліганам;
- б) Основні закони логіки сформульовані Аристотелем. → Аристотель сформулював основні закони логіки.
- в) Суд – орган правосуддя. → Отже, правосуддя іноді здійснюється судом;
- г) Брокери виконують біржові операції за дорученням клієнта. → Брокери не виконують біржових операцій за дорученням клієнта.

8. У якому варіанті відповіді правильно виконано протиставлення до предиката в судженні?

- а) Закон є загальне. → Отже, дещо загальне не є законом;

- б) Закон є загальне. → Отже, все загальне є законом;
- в) Закон є загальне. → Отже, ніщо незагальне не є законом;
- г) Закон є загальне. → Отже, закон не є незагальне.

9. У якому варіанті відповіді правильно виконано протиставлення до суб'єкта в судженні?

- а) Банки є фінансово-кредитними установами. → Отже, деякі фінансово-кредитні установи є банками.
- б) Банки є фінансово-кредитними установами. → Отже, деякі нефінансово-кредитні установи не є банками.
- в) Банки є фінансово-кредитними установами. → Отже, банки не є нефінансово-кредитними установами.
- г) Банки є фінансово-кредитними установами. → Отже, деякі фінансово-кредитні установи не є небанками.

10. Яке судження перебуває у відношенні суперечності до наведеного: «Усі сподівання на краще майбутнє виявилися марними»?

- а) Деякі сподівання на краще майбутнє не виявилися марними;
- б) Жодне сподівання на краще майбутнє не виявилось марним;
- в) Усі сподівання на краще майбутнє виявилися немарними;
- г) Деякі сподівання на краще майбутнє виявилися немарними.

Змістовий модуль 2. Логічні основи теорії аргументації

Тема 6. Доведення і спростування

1. Доведення – це:

- а) твердження, істинність якого потребує доведення;
- б) істинні судження, які наводяться для доведення тези;
- в) логічна процедура обґрунтування певної тези;
- г) логічна операція, за допомогою якої доводиться хибність певної тези.

2. У структурі доведення і спростування виділяють:

- а) аргументи, тезу, зміст;
- б) тезу, аргументи, форму;
- в) тезу, аргументи, демонстрацію;
- г) аргументи, факти, гіпотези.

3. Спростування – це:

- а) логічна процедура обґрунтування певної тези;
- б) логічна операція, за допомогою якої доводиться хибність певної тези;
- в) певний спосіб зв'язку тези з аргументами;
- г) явище або подія дійсності.

4. Визначте помилку в доведенні:

- Чому студент отримав незадовільну оцінку на іспиті?
 - Тому що він нічого не знає.
 - Як нічого не знає? Він же прекрасно працює з комп'ютером!
- а) «хибний аргумент»;
 - б) «підміна тези»;
 - в) «коло в доведенні»;
 - г) «звернення до людини».

5. Вкажіть складові структури доведення:

- а) теза;
- б) засновок;
- в) аргументи;
- г) аргументація;

6. Вкажіть види спростування:

- а) доведення хибності аргументів;
- б) доведення хибної форми аргументації;
- в) доведення істинності аргументів;
- г) доведення істинності антитези;

7. Визначте, які з наведених висловлювань є істинними:

- а) критика – це вид аргументації;
- б) критика – це процес, протилежний аргументації;
- в) аргументація може бути спростуванням;
- г) спростування – це окремий випадок критики;

8. Використання хибних суджень, які видаються за істинні, це:

- а) «передбачення аргументів»;
- б) хибність основ (аргументів);

- в) «хибне коло»;
- г) парадокс.

9. Визначте вид міркування «Я – людина. Ти – не я. Отже, ти – не людина»:

- а) парадокс;
- б) софізм;
- в) антиномія;
- г) паралогізм.

10. Виокремлюють пастки логічного характеру:

- а) софізми;
- б) «демагогія»;
- в) антиномії;
- г) «тріскотня».

Тема 7. Суперечка і дискусія

1. Мистецтво ведення суперечки називається:

- а) еристика;
- б) риторика;
- в) дискурс;
- г) полеміка.

2. Який із варіантів не належить до видів суперечки залежно від форми:

- а) дебати;
- б) диспут;
- в) полеміка;
- г) демонстрація.

3. Науковим спором є:

- а) суперечка;
- б) дискусія;
- в) аргументація;
- г) переконання.

4. Найбільш розповсюдженими логічними помилками є:

- а) диверсифікація;

- б) амфіболія;
- в) еквівокація;
- г) логомахія.

5. Помилка, котра, як правило, має анекдотичний вигляд:

- а) диверсифікація;
- б) амфіболія;
- в) еквівокація;
- г) еквіваленція;

6. Учасники суперечки не мають спільної думки через неузгодження змісту початкових понять – це:

- а) диверсифікація;
- б) амфіболія;
- г) еквіваленція;
- д) логомахія.

7. «Старий морський вовк - це справді вовк. Як всі вовки, він живе у лісі. Отже, морські вовки живуть у лісі» – це:

- а) диверсифікація;
- б) амфіболія;
- в) еквівокація;
- г) еквіваленція;

8. Який із способів Арістотель вважав підставою для побудови софізму «Габіжник є зло. Отже, той, хто хоче спіймати грабіжника, прагне зла»:

- а) неправильне ототожнення того, що нетотожне;
- б) неправильне поєднання слів;
- в) змішування безвідносного і відносного смислів;
- г) те, що не є причиною, видається за причину;

9. До яких некоректних прийомів ведення суперечки належить вираз «Так що ж по-твоєму виходить, що я брешу? Я – брехун?»:

- а) аргумент до здорового глузду;
- б) підміна тези;
- в) постановка провокаційних запитань;

г) наклеювання на противника образливих ярликів.

10. Яке висловлювання з логічної точки зору виражає парадокс:

- а) світ не є таким, яким ми його уявляємо і бачимо;
- б) усі наукові відкриття починаються із заперечення звичних уявлень;
- в) історія навчає нас того, що в неї ми нічого не навчаємося;
- г) суспільство рухається вперед методом спроб і помилок;

Тема 8. Логічний аналіз запитань і відповідей

1. Запитання – це:

- а) висловлювання, яке передбачає надання інформації;
- б) твердження, істинність якого слід довести;
- в) логічна процедура обґрунтування певної тези;
- г) логічна форма, що містить вимогу або прохання отримати інформацію у вигляді відповіді.

2. За правильністю постановки запитання поділяються на:

- а) логічно коректні і логічно некоректні;
- б) закриті і відкриті;
- в) вузлові і навідні;
- г) запитання-уточнення і запитання-доповнення.

3. За пізнавальною метою виокремлюють запитання:

- а) вузлові і навідні;
- б) прості і складні;
- в) єднальні і розділові;
- г) закриті і відкриті.

4. За кількістю відповідей запитання поділяють на:

- а) коректні і некоректні;
- б) закриті і відкриті;
- в) запитання-уточнення і запитання-доповнення;
- г) вузлові і навідні.

5 Які із наведених запитань сформульовані некоректно:

- а) у чому полягає значення законів логіки;

- б) коли дурень буває розумним;
- в) хто написав п'єси Шекспіра;
- г) чи можлива мораль без свободи.

6. Відповідь – це:

- а) логічна форма, яка фіксує вимога отримати інформацію у вигляді відповіді.
- б) висловлювання, в якому людина, яку запитують, надає певну інформацію;
- в) певний спосіб зв'язку тези з аргументами;
- г) твердження, істинність якого треба довести.

7. Із наведених визначте відповіді за інформаційною характеристикою:

- а) по суті і не по суті;
- б) повні і неповні;
- в) істинні і хибні;
- г) прямі і побічні.

8. Із наведених визначте відповіді за граматичною характеристикою:

- а) повні і неповні;
- б) істинні і хибні;
- в) короткі і розгорнуті;
- г) відкриті і закриті.

9. Із наведених визначте відповіді за логічною характеристикою:

- а) прямі і побічні;
- б) відкриті і закриті;
- в) по суті і не по суті;
- г) точні (визначені) і неточні (невизначені).

10. Із наведених визначте відповіді за семантичною характеристикою:

- а) точні і неточні;
- б) повні і неповні;
- в) істинні і хибні;
- г) короткі і розгорнуті.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначення логіки як науки.
2. Мислення як предмет вивчення логіки.
3. Поняття про логічну форму.
4. Істинність і правильність мислення.
5. Теоретичне і практичне значення логіки.
6. Загальна характеристика поняття як форми мислення.
7. Види понять за змістом та обсягом.
8. Логічні відношення між поняттями.
9. Обмеження та узагальнення понять.
10. Визначення понять.
11. Поділ понять.
12. Загальна характеристика судження як форми мислення.
13. Класифікація суджень.
14. Розподіленість термінів у судженні.
15. Складні судження та їх види.
16. Відношення між судженнями за кількістю та якістю. «Логічний квадрат».
17. Загальна характеристика основних законів логіки.
18. Закон тотожності.
19. Закон суперечності (несуперечності).
20. Закон виключеного третього.
21. Закон достатньої підстави.
22. Закон асоціативності.
23. Закон комутативності.
24. Закон дистрибутивності.
25. Закон подвійного заперечення.
26. Закон ідемпотентності
27. Умовивід як форма мислення. Види умовиводів.
28. Індуктивні умовиводи. Умовиводи за аналогією.
29. Безпосередні умовиводи.
30. Фігури та модуси категоричного силогізму.
31. Правила фігур категоричного силогізму.
32. Логічні помилки, які трапляються в категоричних силогізмах.
33. Умовиводи зі складних суджень.

34. Сутність логічної аргументації.
35. Доведення та його структура. Види доведень.
36. Спростування та його структура.
37. Правила та помилки в доведенні та спростуванні:
38. Правила та помилки щодо тези;
39. Правила та помилки щодо аргументів;
40. Правила та помилки щодо способу доведення та спростування.
41. Суперечка як вид аргументації.
42. Типи суперечки залежно від мети.
43. Типи суперечки за формою: дискусія, полеміка, диспут, дебати.
44. Вимоги до суперечки.
45. Коректні прийоми ведення суперечки.
46. Суть і структура логічних запитань.
47. Види запитань.
48. Правила формулювання запитань.
49. Сутність і види відповідей.
50. Правила формулювання відповідей.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальний процес та контроль його результатів здійснюється згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру. Поточне оцінювання включає перевірку рівня знань здобувача при виконанні різноманітних завдань на практичних заняттях та завдань для самостійної роботи. Максимальна кількість балів за поточний контроль після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, здачі індивідуального завдання складає 100 балів.

Критерії оцінювання виконання завдань на практичному занятті

– 10 балів – здобувач виконує завдання у повному обсязі, змістовий компонент відповідає усім сформульованим питанням, використовує нові поняття, правильно формулює власне висловлювання та застосовує вивчений матеріал, аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв’язання задач, застосовує наскрізні вміння (soft skills) під час роботи на занятті;

– 8 балів – здобувач виконує завдання у повному обсязі, змістовий компонент відповідає усім сформульованим питанням, використовує нові поняття, проте допускає окремі помилки у розумінні нових понять та в процесі інтерпретації матеріалу; аргументує власну точку зору, проявляє достатньо високий рівень оволодіння матеріалом та застосовує наскрізні вміння (soft skills) під час роботи на занятті;

– 6 балів – здобувач виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково відповідає усім сформульованим питанням, допускає поодинокі помилки у процесі інтерпретації матеріалу; володіє недостатніми навичками аргументації власної точки зору у розв’язанні задач, застосовує традиційний підхід до вирішення задач, проявляє середній рівень оволодіння матеріалом та наскрізними вміннями (soft skills) під час роботи на занятті;

– 4 бали – здобувач виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково відповідає усім сформульованим питанням, допускає значну кількість помилок у процесі інтерпретації матеріалу; володіє початковими навичками аргументації власного підходу у розв’язанні задач, проявляє початковий рівень оволодіння матеріалом та м’якими навичками під час роботи на занятті;

– 2 бали – здобувач виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково або майже не відповідає усім сформульованим питанням, допускає численні помилки у процесі інтерпретації матеріалу; володіє початковими навичками аргументації власного підходу у розв’язанні задач, проявляє низький рівень оволодіння матеріалом та м’якими навичками під час роботи на занятті.

Організація вивчення освітнього компонента дає змогу впровадження елементів дуальної освіти. Здобувач може поєднувати навчання в університеті з навчанням на робочому місці, на приватних та державних підприємствах, що реалізують міжнародну діяльність, де набуває необхідні знання, компетентності з тем (модулів), передбачених силабусом, які оцінюються представниками Підприємства (наставниками) та викладачем Університету. Деталі щодо реалізації елементів дуальної освіти містяться у Положенні про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.

Політика щодо відвідування, термінів здачі завдань та перескладання

Відвідування занять є обов’язковим. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття (з поважної причини або з відома викладача) йому дозволено відпрацювати необхідний матеріал відповідно до графіка проведення консультацій. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини не виконав необхідні завдання вчасно, йому дозволено доопрацювати певний матеріал та скласти його викладачеві.

Якщо здобувач із поважної причини має заборгованість зі змістового модуля, він/вона має ліквідувати її у позааудиторний час до початку роботи над наступним модулем. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення оцінки за змістовий модуль не дозволяється.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час вивчення освітнього компонента «Логіка» здобувачі вищої освіти мають керуватися принципами академічної доброчесності (Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки) та виконувати передбачені програмою завдання самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Якщо виявлено 25% і вище плагіату у письмових завданнях (ІНДЗ), викладач повертає

роботу з можливістю повторного виконання. Викладач здійснює перевірку на плагіат за допомогою програмного забезпечення у вільному доступі.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо визнання результатів навчання формальної, неформальної та/або інформальної освіти

Протягом вивчення освітнього компонента «Логіка», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають освітньому компоненту «Логіка» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається протягом першого місяця семестру, у якому вивчається освітній компонент. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, обсяго не більше як 10% загального обсягу кредитів, передбачених ОПП (на бакалаврському рівні – не більше, ніж 6 кредитів). При цьому здобувач не звільняється від складання підсумкового контролю. Зарахування балів отриманих здобувачем, відбувається одноразово лише в межах одного освітнього компонента.

Підсумковий контроль

Вивчення освітнього компонента завершується заліком. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали передбачені силабусом освітнього компонента видів робіт і відпрацювали усі навчальні заняття.

Підсумкова оцінка визначається за 100-бальною шкалою і складається з сумарної кількості отриманих на практичних заняттях балів (80 балів) і за виконання індивідуального науково-дослідного завдання (20 балів).

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Повторно скласти залік можна не більше як два рази – викладачеві і комісії. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Бондар Т. Логіка: хрестоматія. К.: Ліра-К, 2022. 336 с.
2. Борейко Ю. Г. Інтерпретація культурної події в умовах соціальних змін: український вимір. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2020. № 1. С. 3–7.
3. Борейко Ю. Г. Повсякденність через призму споріднених понять: порівняльний аналіз. Матеріали III Всеурк. наук.-практ. Інтернет-конф. «Життєдіяльність людини в ситуації глобальних викликів сучасності», м. Луцьк, 25 бер. 2020 р. ЛНТУ. Луцьк, 2020. С. 36–37.
4. Борейко Ю. Г. Текстова природа повсякденності. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Філософські науки. 2019. № 12 (392). С. 9–14.
5. Войтенко Д. О., Качурова С. В., Невельська-Гордеєва О. П. Логічне знання для вирішення ТЗНПК : навч. посіб.; за ред. О. П. Невельської-Гордеєвої; 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2020. 202 с.
6. Ковальчук О. Я. Логіка: навч. посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 256 с.
7. Колотілова Н. А.. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку: монографія. К.: ЦУЛ, 2019. 272 с.
8. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні. Монографія. К.: ЦУЛ, 2020. 369 с.
9. Конверський А. Критичне мислення: підручн. для студ. навч. закладів вищої освіти усіх спеціальностей. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: ЦУЛ. 2020. 368 с.
10. Конверський А. Логіка: підручн. для студ. юрид. факульт. К.: ЦУЛ. 2020. 424 с.
11. Конверський А. Сучасна логіка. Класична та некласична: підручн. К.: ЦУЛ. 2019. 296 с.
12. Ряшко В. Логіка. К.: ЦУЛ, 2019. 328 с.
13. Тетарчук І. В. Логіка для юристів: навч. посібн. для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ. 2020. 147 с.
14. Хоменко І. Логіка. Теорія та практика. К.: ЦУЛ, 2019. 400 с.
15. Юркевич О.М., Павленко Ж.О. Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід (видання четверте, доповн. та переробл.). Харків: «Контраст», 2022. 236 с.

Інтернет-ресурси:

1. Загадки для кмітливих. URL: <http://zagadki.org.ua/>.
2. Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України.
URL: <https://filosof.com.ua/>.
3. Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
4. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>.
5. Філософський факультет КНУ імені Тараса Шевченка.
URL: <http://philosophy.univ.kiev.ua/>.
6. Філософський факультет ЛНУ імені Івана Франка.
URL: <https://filos.lnu.edu.ua/>.
7. Riddles with Answers. URL: <https://riddles.tips/>.
8. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <https://plato.stanford.edu/>.

Навчально-методичне видання

Юрій Борейко

Логіка: методичні рекомендації до нормативного освітнього компонента

Видається в авторській редакції

Формат 60x84/16.
Гарн. Таймс New Roman.
Обсяг 2,04 ум.-друк. арк.